

הצעיר

שכיסה רימון

קומנדור חום קופץ על פני הדרך הרצופה אבנים חדות. משני צידיו ישבו חיילים המוסים ומוסחים היטב, כשהם צופים לכל עבר, בולשים אחרי תנועה חשודה בשטח. אולם הגבועות שבצד הדרך היו מכורסות עצי זית עבותים ושיחים נמוכייקומה: קשה היה להבחין בתנועה כלשהיא עליהן. לפתע, הבחין אחד החיילים בחייל אויב על אחת הגבועות. הקומנדור נעצר והחיילים קפצו לתעלה שבצד הדרך, מוכנים להסתער על הדמות שבראש הגבעה.

איש האויב הבחין בהם ופתח במרוצה. החיילים ירו לעברו. הוא המשיך לרוץ; קצין שישב על גבי הקומנדור, כשלודווערט לבן, פסק: "הרוג!"

זה היה תמרון בלבד.

שלמה ורדי

על כי

שעה שחברו לעבודה הפעיל בשגגה רימון יד חיי חסם בגופו את רסיסי הרימון. הציל חיי אנשים רבים, בחרפו את נפשו מעל לצו התפקיד ומעבר לתביעת החובה בהתאם לסעיף 1 לתקנון המופת.

המיוחדת להתנדב לכל תפקיד ופעולה. "יש כלל בצבא: לעולם אל תתנדב, תכה עד שיקראו לך!" היו אומרים לו.

שלמה רק צחק: "לכל כדור יש כתובת", היה עונה.

בסידרות האימונים בשדה, במסעות מפרץ כים ובחנאי החיים הקשים שהם לחם חוקם של החיילים הרגילים, ואשר בהם מתגלית אישיותו האמתית של האדם, בלט שלמה כחבר מסור, המוכן לעזור לכל אחד מן הבריו.

הוא אהב את חיי הצבא. לאחר שנפצע טען כי הוא פשוט מתגעגע לחבריו ביחודה, לא היסס לחזור אליהם לאחר שהבריא. אך לא לזמן רב. גופו שוב לא היה מסוגל לעמוד בתנאי החיים הקשים; הוא לקה באלרגיה ושוחרר מהצבא.

* * *

בן הגזע מיוחד

על לבית משפחת רוזנברג (ורדי) בשכונת ביילינסון שליד כפר סירקין, בית אדום-גג מוקף בגפנים מטפסות, מת נוסס תורן המגיע לגובה של עשרה מטר. התקין אותו שלמה, כדי להגן את דגל המדינה בהג העצמאות ואת הדגל האדום בראשו.

הוא היה בחור מיוזר במקצת, בן לגזע המיוחד של בני המושבות הוותיקות. חסון בגופו מוכן לכל עבודה קשה מתוך הנאה

אמיתית, גלורלב וחברותי ועם זאת שחקן וסגור בעצמו.

בבית-הספר המקצועי בפתח-תקוה למד להיות רחוק מומחה, עסק בעבודה זאת בבית חרושת המלחים לפני גיוסו לצבא. היתה לו נטיה ליצור כל מיני מכשירים מסובכים ומזוירים.

סיפר עליו אביו, אברהם רוזנברג, חשמלאי וחקלאי: "הוא חיפש דברים יוצאים מהכלל, רצה לעשות דברים בלי רגילים. בעבודה היה תמיד יוצר את הדברים המסובכים ביותר. אמרתי לו: שב בבית ותעזור בעבודה. הוא היה עוזר תמיד, אבל לפעמים היה יוצא בניגוד לרצוני למסעות וטיולים. הוא רצה ללכת לעבודה בסדום. ככה השארתי אותו בבית."

כאשר שוחרר שלמה מהצבא והוא בן זקונים יחיד נוסף לשתי אחיותיו המבוגרות והנשואות, רצה האב כי בנו ישאר בבית ועוזרו לו לשאת בעול המשק. אך לשלמה היה קשה לשבת במקום אחד.

כחניך הנוער העובד ומפקד-כיתה ב"גד"ע, הרבה לטייל בארץ. רק לפני חודש, שעה שכנופיות הפדאיון השתוללו בכבישי הארץ, לקח את חברתו ויורד קצת לטייל בדרום, הגיע עד אילת.

* * *

רותי הכינה כרטיסים

בית הוריו היה שלמה מסוגר מאוד בעצמו. כמעט ולא סיפר להם כלום על חיו הפרטיים. הם ידעו רק שהוא מרבה לבקר בירושלים. למה - לא ידעו.

היתה לכך סיבה פשוטה. בעת שרותו בצבא, שהה שלמה תקופה ארוכה בירושלים, הכיר חברה של נוער מקומי, התיאלם בתוכה בקלות.

שם הכיר נערה בשם רותי, בת כפר פינס. תוך זמן קצר התחברו השניים, הפכו ידידים. היא למדה באוניברסיטה בירושלים, הרגישה בידות מה בריחוק מכפרה. עם שלמה הייתה לה שפה משותפת; עמו יכלה לדבר על חוויות חיי הכפר, ששניהם התימצאו בהם.

יהד ערכו השניים טיולים, הרבו לצאת יחדיו לבלות. היא הכינה לו כרטיסים לנוסף סטודנטים שעמד להיערך בשבת, חיכתה לבואו.

* * *

"יש הרוגים?"

ה אירע ביום חמישי. האב עבד כדרכו כחשמלאי במחנה העבודה הסמוך למקום מגוריהם. שלמה היה בבית, עזר לאחותו להוריק וריקות הורמונים לתרגור לות. האם, דבורה, ששנות העמל הטביעו בה את חותמם, עסקה בעבודות הבית הסיגרתיות. מרטה עופות שחוטם, הכינה את הארוחה.

יום אחד קידם לכן, מלאו 20 שנה לשי"מה. הוא לא ערך כל מסיבה או חגיגה

מיוחדת. פשוט, נכנס בצנעה לשנתו ה-21. לאחר שישן את שנת הצהרונים, התעורר שלמה לפתע, השליך את נעלי הבית שלו הצידה, מיהר להתלבש. "אני הולך למחנה לחמישה רגעים", אמר לאמו.

היא לא היתה מופתעת. שלמה נהג לבקר לעתים ותכופות במחנה העבודה הסמוך, שם היה מקבל עבודה כרתך. גם הפעם נכנס שלמה למחנה כדרכו, התעכב לשיחה מעט עם ידידיו.

הידידים היו עסוקים מאוד. הם מיהרו לסיים את עבודתם כדי לנסוע הביתה. אולם קודם לנסיעה, היה עליהם לפרק מספר רימונידו שהיו ערוכים ודרוכים, מוכנים עמם בעת עבודתם למקרה הצורך. מבלי שהיה מחוייב לעשות זאת, הצטרף שלמה לעזור לחבריו בפירוק הרימונים החיים.

לפתע, קפצה נצירת רימון שהיה בידו אחד החברים. המנוף השתחרר, נשמע קול הקשת המסור בפיקה. קול נפץ הפיקה היה קטן, אולם הספיק להטיל אימת מוח על כל הנוכחים בחדר. הוא איבד להם כי המוח עומד לבוא בעוד ארבע שניות בלבד. הנוכחים בחדר היו המומים מכדי לחשוב על מפלט.

שלמה היה היחיד שתפס. תוך אלפית השניה, את חומרת המצב. הוא חטף את הרימון מידי חברו, רץ עמו לעבר הדלת. אכזר היה להניח לרימון להתפוצץ בחדר: היתה שם כמות גדולה של תחמושת ורימונים.

ידו של שלמה התרוממה כדי להטיל את הרימון החוצה - וקפאה באוויר. אותה שעה בדיוק עברה ליד פתח הדלת קבוצת פועלים.

הכל התרחש תוך שלוש שניות. נותרה שניה אחת למוות. שלמה הצמיד את הרימון מתחת לבית שחיו, נפל על הארץ.

לאחר ההתפוצצות, נשאר עדיין שלמה בהכרה מלאה. הוא ראה כי ידו נקטעה וזעק: "אין לי יד! ומיד המשיך בשאלה: "יש הרוגים?"

לא היו הרוגים. היה רק פצוע אחד: שלמה ורדי, בן 20, שחסם בגופו את רסיסי המות.

* * *

"איפה בנך?"

אברהם רוזנברג סיים את עבודתו, צעד לעבר השער ככיוון אל ביתו. הוא לא שמע את ההתפוצצות. שארעה לפני דקות מספר. אך מבטי האנשים שהופנו אליו היו מזוירים מאוד. "איפה בנך?" שאל אותו מכר.

"בבית!" ענה אברהם קצרות והמשיך לצעוד.

אחרי כמה צעדים ניגש אליו מכר נוסף: "מה שלום בנך?" שאל.

אברהם רוזנברג המשיך לצעוד. "שמעתי שלבנך ירדה היד", פנה אליו אדם נוסף.

אברהם רוזנברג התחיל להביך, כשהגיע למקום המקרה, שכב כבר כנו בחדר היתוח.

בירושלים, חיכתה רותי מכפר-פינס עם כרטיסים לנשף הסטודנטים במוצאי-השבת. אך שלמה לא בא. היא מת ביום השבת.

הענק המחייך. לאחר השחרור, בחברת ידידה, באחת המסיבות האחרונות לפני מותו.

סטן ביד. תמונת הווי צבאית בה נראה שלמה (למעלה, מחזיק סטן) בחברת ידידיו.

טיול עם אבא. שלמה ורדי, במדי טירון של צה"ל, בחברת אביו ברוחב אלבני בתיא.